

Eduskuntavaalit 2023

Khall 31.01.2023 § 34
23/00.00.00.01/2023

Valmistelija

hallintojohtaja Rauno Piippo (p. 044-497 0003):

Eduskuntavaalit toimitetaan sunnuntaina 2.4.2023. Ennakkoäänestyksen ajankohta on kotimaassa 22.-28.3.2023 ja ulkomailla 22.-25.3.2023. Vaaleissa sovelletaan vaalilakia (714/1998) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

Se, missä kunnassa henkilöllä on äänioikeus, määräytyy 10.2.2023 tilanteen mukaan. Jos henkilön kotikunta muuttuu tämän jälkeen, äänioikeus vaaleissa säilyy vanhassa kotikunnassa.

Vaaleissa kunta jakautuu yhteen tai useampaan äänestysalueeseen. Valtuusto päättää harkintansa mukaan äänestysalueista. Äänestysaluejakopäätös tehdään vain tarvittaessa eli jos halutaan muuttaa voimassa olevaa äänestysaluejakoa. Muutokset on tullut päättää viimeistään elokuussa 2022. Muhoksella vuoden 2023 eduskuntavaaleissa on voimassa sama äänestysaluejako kuin vuoden 2022 aluevaaleissa.

Kunnanhallituksen on hyvissä ajoin ennen vaaleja päätettävä kunnassa olevista yleisistä ennakkoäänestyspaikoista sekä määrättävä ennakkoäänestyspaikkoina olevat sosiaalihuollon toimintayksiköt. Kunnanhallituksen on myös hyvissä ajoin määrättävä äänestysalueen vaalipäivän äänestyspaikat. Erityisistä syistä äänestyspaikka voidaan sijoittaa äänestysalueen tai kunnan ulkopuolelle, jollei siitä aiheudu äänestäjille kohtuutonta haittaa.

Vaalien monista käytännön järjestelyistä vastaa kunnan keskusvaalilautakunta, joka on valittu koko vaalikaudeksi (vaalilain 13 - 14 §). Esteellisyydestä on voimassa, mitä hallintolain 27-30 §:ssä säädetään.

Kunnanhallituksen on hyvissä ajoin ennen vaaleja asetettava kutakin äänestysaluetta varten vaalilautakunta ja laitoksessa toimitettava ennakkoäänestystä varten yksi tai useampi vaalitoimikunta (vaalilain 15 §). Vaalitoimikunnalla ei enää ole kotiäänestykseen liittyviä tehtäviä.

Vaalilautakuntaan kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, kuitenkin vähintään kolme. Vaalitoimikuntaan kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja yksi muu jäsen sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, kuitenkin vähintään kolme. Vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan varajäsenet on asetettava siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan. Vaalilautakunta ja vaalitoimikunta ovat päätösvaltaisia kolmijäsenisinä.

Jäsenet ja varajäsenet on valittava kuntalain mukaan vaalikelpoisista kunnan asukkaista siten, että kunnassa edellisissä eduskuntavaaleissa ehdokkaita asettaneet puolueet (puoluerekisteriin merkityjä) mahdollisuuksien mukaan tulevat edustetuiksi kussakin vaalilautakunnassa ja vaalitoimikunnassa. Vaalitoimikunnan jäsenenä tai varajäsenenä eivät voi olla vaalien ehdokas, hänen puolisonsa, lapsensa, sisaruksensa tai vanhempansa.

Jäsenten ja varajäsenten poliittista edustavuutta tarkastellaan erikseen. Myös tasa-arvolain soveltamisessa tarkastelu tehdään siten, että sekä jäsenissä että varajäsenissä on oltava naisia ja miehiä kumpiakin vähintään 40 %.

Vaalilautakuntien ja vaalitoimikuntien puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan nimet ja yhteystiedot on ilmoitettava kunnan keskusvaalilautakunnalle.

Kunnan keskusvaalilautakunta määrää vaalitoimitsijat ennakoäänestyksiin ennakoäänestyspaikoissa sekä kotiäänestyksissä. Yleisessä ennakoäänestyspaikassa on oltava ainakin kaksi vaalitoimitsijaa paikalla kerrallaan. Muissa ennakoäänestyspaikoissa vaalitoimitsijoita voi tarvittaessa olla kaksi tai useampia.

Vaalilain 14 §:n mukaan mukaan keskusvaalilautakunnan jäsenen ja varajäsenen esteellisyydestä säädetään hallintolain 27 - 30 §:ssä. Eduskuntavaaleissa ei keskusvaalilautakunnalla ole ehdokasasetteluun taikka ääntenlaskentaan liittyviä tehtäviä, joten esteellisyytilanteet ovat harvinaisia.

Vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan jäseniin ja varajäseniin sekä vaalitoimitsijoihin ei sovelleta hallintolain esteellisyyttä koskevia säännöksiä (vaalilain 16 ja 17 §). Kaikkien vaaliviranomaisten toimintaa ohjaa kuitenkin vaalilain yleissäännös (9 a §), joka velvoittaa puolueettomaan toimintaan.

Ennakoäänestyspaikkoja ovat myös sairaalat, ympärivuorokautista hoitoa antavat ja muut kunnanhallituksen päätöksellä määrätyt sosiaalihuollon toimintayksiköt sekä rangaistuslaitokset. Ennakoäänestys laitoksessa toimitetaan vähintään yhtenä ja enintään kahtena päivänä vaalitoimikunnan määrääminä aikoina. Laitosäänestys on tarkoitettu hoito- ja muissa laitoksissa hoidettavana oleville tai muuten laitokseen otetuille henkilöille.

Kotiäänestyksessä ennakoäänestys toimitetaan äänestäjille erikseen ilmoitettuna aikana kello 9 - 20 välillä.

Kunnassa on eduskuntavaaleissa kaksi äänestysaluetta:

- Pohjoinen
- Eteläinen.

Vuoden 2022 aluevaalien yhteydessä laitosäänestyspaikoiksi määrättiin terveyskeskuksen sairaalan, Attendo Oy:n (Mikeva) toimintayksiköt Päivärinteellä, Onnenrinteen Päivärinteen Hoivakoti, Humana Kotikylän toimintayksiköt Koivu ja Tähti-koti ja Helminkoti (Töllintie ja Puhakantie), Esperi Caren Oy:n Orvokki-koti ja Leinikki-koti sekä kunnan palveluasunnot Puhakanmäellä (Laurinkoti ja Matinkoti).

Muhoksen kunnanhallitus on käsitellyt omana asianaan yleisten ennakoäänestyspaikkojen ja vaalipäivän äänestyspaikkojen määräämistä kokouksessaan 16.1.2023. Nämä tiedot on ilmoitettu Väestörekisterikeskuksen äänestyspaikkarekisteriin.

Päätösesitys

Kunnanhallitus valitsee äänestysalueiden vaalilautakunnat ja vaalitoimikunnan vuoden 2023 eduskuntavaaleja varten. Lisäksi kunnanhallitus määrää ennakkoäänestyspaikkoina toimiviksi laitoksiksi terveyskeskuksen sairaalan, Attendo Oy:n (Mikeva) toimintayksiköt Päivärinteellä, Onnenrinteen Päivärinteen Hoivakoti, Humana Kotikylän toimintayksiköt Koivu ja Tähti-koti ja Helminkoti (Töllintie ja Puhakantie), Espero Caren Oy:n Orvokki-koti ja Leinikki-koti sekä palveluasunnot Puhakanmäellä (Laurinkoti ja Matinkoti).

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi kunnanjohtajan esityksen.

Vaalilautakuntiin ja vaalitoimikuntaan valittiin:

1. Pohjoinen äänestysalue

varsinainen jäsen	varajäsenet kutsumisjärjestyksessä
pj. Aila Väisänen	1. Kalle Männikkö
vpj. Mirja Karjalainen	2. Anna-Kaisa Rauhiö
Juha-Pekka Kaiponen	3. Hanne Huusko
Juhani Vääräniemi	4. Sauli Parviainen
Eija Rasinkangas	5. Kati Parviainen
	6. Minna Taivalkoski

2. Eteläinen äänestysalue

varsinainen jäsen	varajäsenet kutsumisjärjestyksessä
pj. Antti Leskelä	1. Tapio Soukka
vpj. Esko Jaukka	2. Marjatta Säävälä
Auli Karvonen-Köykkä	3. Kerkko Hopponen
Mika Kukkohovi	4. Väinö Väänänen
Hannele Repo	5. Gunnar Göransson

Vaalitoimikunta

varsinainen jäsen	varajäsenet kutsumisjärjestyksessä
pj. Mauri Kesti	1. Juhani Vääräniemi
vpj. Raili Männikkö	2. Tapio Soukka
Eija Rasinkangas	3. Kati Parviainen
